

Danmarks Naturfredningsforening i Aarhus

Årsberetning 2023-2024

Vinterstemning i Aarhus ådal (Foto: Sebastian Jonshøj)

Udarbejdet af Sebastian Jonshøj, på vegne af bestyrelsen i DN Aarhus

D. 27. oktober 2024

Trykt i 160 eksemplarer

Er tilgængelig i en elektronisk pdf-version på aarhus.dn.dk

Henvendelse vedr. indhold kan rettes til DN Aarhus på aarhus@dn.dk

Indholdsfortegnelse

At løfte i flok	4
Hvem er DN Aarhus?	5
DN Aarhus – en lokalafdeling	5
FLOR Aarhus	6
Medlemsstatus i DN Aarhus	6
Vil du være med, som frivillig aktiv?	7
Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?	8
Fredninger	8
Natur og biodiversitet	11
Miljø	15
Klima	16
Høringssvar og indsigelser.....	18
Landsdækkende kampagner – lokalt	20
Formidling.....	21
DN Aarhus samarbejder	25
Samarbejde med andre grønne interessenter	25
Samarbejde med myndighederne	26
Eksponering af DN Aarhus - kommunikation og PR	28
Hjemmeside, Facebook, Instagram og Nyhedsbrev	28
Omtale i medierne	29
En hilsen fra de unge i FLOR	30
Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus*	31

At løfte i flok

Som grøn aktivist – eller blot trofast, menigt medlem af DN – kan det nogle gange være nedslående at følge udviklingen, eller mangel på samme. Det kan synes som de samme problemstillinger og udfordringer vi til stadighed kæmper med og imod. Og de samme menneskelige nyttehensyn, der oftest trækker det lange strå, mens naturen fortrænges og forarmes yderligere. Men med lidt god vilje kan man måske øjne en forandring?

Vi ser stadigt flere eksempler på, hvordan den klassiske vækstdagsorden udfordres af bæredygtige alternativer og, hvordan diskursen langsomt skifter. Det er ikke længere bare venstreorienteret nonsens at insistere på en vildere natur, et reduceret ressourceforbrug eller på kødfri måltider. Vi oplever et fremskredent anlægsprojekt som havneudvidelsen blive forsinket og til sidst opgivet, fordi grundlaget var på gyngende grund i mere end én forstand. Og på nationalt plan udstikker Den Grønne Trepårt helt nye standarder for den fremtidige arealanvendelse, som også i Aarhus Kommune vil sætte sit synlige præg på landskabet.

Det er med andre ord som om, at temperaturrekorder, oversvømmelser og sund fornuft har fået alvoren til at gå op for mange og skabt en øget forståelse for de økologiske kriser, der truer den verden vi kender, og for de løsninger, der skal restaurere balance og sameksistens med naturen. Men der er lang vej endnu, og det er i høj grad op ad bakke.

Det er ofte svært at vurdere, hvem der ideelt set skal sætte og skærpe kursen. Er det politikerne og "systemet" der skal skabe rammerne og svinge pisker, eller skal det komme nedefra, som et folkekrav om reel og øjeblikkelig handling? Mon ikke der i virkeligheden er brug for et både og? Brug for en kollektiv indsats, hvor vi, som individer, holder hverandre op på opgaven og løfterne, og hele tiden minder hinanden om nødvendigheden af fremdrift og forandring? Demokrati er en svær størrelse, som fordrer gensidig tillid, men det er nu engang den bedste metode vi har til at overkomme fremtidens monumentale samfundsudfordringer – også i Aarhus.

Sebastian Jonshøj, formand

Hvem er DN Aarhus?

DN Aarhus – en lokalafdeling

DN Aarhus er en lokal underafdeling af Danmarks Naturfredningsforening. Lokalafdelingen består alene af frivillige medlemmer, organiseret i en bestyrelse og et netværk af menige frivillige. Alle er ulønnede og enhver bidrager efter tid, lyst og evne. Arbejdet foregår typisk i mindre arbejdsgrupper, og fælles drøftelser og beslutninger sker på jævnlige afdelings- og bestyrelsesmøder, hvorunder der også kan være faglige oplæg e. lign. Afdelingens prioriteringer – for sådanne er der nødvendigvis – og daglige arbejde tager udgangspunkt i foreningens nationale dagsorden og officielle politikker, og afspejler gerne en blanding af de frivilliges faglige baggrund og personlige motivation. Men DN Aarhus kan til enhver tid trække på de professionelle ressourcer og fagspecifikke kompetencer, som findes i DN Sekretariatet i København. Og det er faktisk bemærkelsesværdigt, hvor langt man kan nå ad frivillighedens vej. Det er DN Aarhus' virke et forbilledligt eksempel på.

På foreningsudflugt til naturprojektet i Kragelund Mose. Foto: Sebastian Jonshøj

I øvrigt bliver der, som i enhver velfungerende foreningskultur, lagt vægt på sociale aktiviteter og faglige ekskursioner, hvor mailkorrespondance og mødeformalia bliver erstattet af uformelt samvær og ny inspiration. Og endelig har man som aktiv frivillig i DN Aarhus mulighed for gratis deltagelse på en lang række forskellige kurser arrangeret i DN-regi, hvor man kan erhverve sig relevante kompetencer, der sidenhen kan bidrage til at kvalificere indsatsen for foreningen.

FLOR Aarhus

FLOR er DN's nye ungeunivers og udspringer af det tidligere DN Ung. FLOR virker som en selvstændig bevægelse, med naturen som omdrejningspunkt. Her sættes fokus på formidling, oplysning og praktiske aktiviteter i et dynamisk, socialt fællesskab med plads til alle der brænder for en grønnere og mere levende fremtid. Er du ung i Aarhus, er aktivt medlemskab af FLOR en oplagt anledning til at gøre en grøn forskel i samvær med jævnaldrende og ligesindede.

På side 30 samt på aarhus.dn.dk kan du læse mere om FLOR Aarhus' mange aktiviteter.

Medlemsstatus i DN Aarhus

Udover bestyrelsen og de øvrige frivillige defineres DN Aarhus ved de mange menige DN-medlemmer, som bor indenfor Aarhus Kommune og som støtter foreningens arbejde med deres opbakning og kontingent.

År	Antal medl.
2019	8.748
2020	8.439
2021	8.311
2022	8.182
2023	8.498
2024	9.163*

*medio oktober 2024

Faktisk er DN Aarhus således landets næststørste lokalafdeling under Danmarks Naturfredningsforening.

Som det fremgår af figuren til venstre fluktuerer medlemstallet over årene, hvilket skyldes flere forhold. I øjeblikket afspejler tallene en stigende opbakning til den grønne dagsorden. Vi betragter i DN Aarhus medlemstilslutningen som en tillidserklæring, der selvfølgelig skal omsættes i praktiske initiativer og konstruktiv politisk påvirkning, til gavn for natur, klima og miljø.

Derfor arbejder vi også hele tiden med at trimme vores lokale organisering og arbejdsform, således at vi bedre kan imødekomme de stadigt flere, som ønsker at virke aktivt

for foreningen. Det grønne momentum afstedkommer nemlig et stigende antal forespørgsler fra aarhusianere, som ønsker at bidrage med andet og mere end blot kontingentet. Det er naturligvis entydigt positivt, men indebærer dog en betydelig arbejdsopgave for bestyrelsen og en prioritering af ressourcer til at håndtere intern organisering. Således går en del tid med at målrette ressourcerne mod de rette opgaver og interesser, og med tilrettelæggelse af aktiviteter, som understøtter de frivilliges virke. Det er en proces, som vedvarende pågår og løbende optimeres.

Foreningsliv i DN Aarhus og FLOR. Foto: Sebastian Jonshøj

Vil du være med, som frivillig aktiv?

Ønsker du at deltage, eller blot at vide mere om arbejdet som aktiv frivillig i DN Aarhus, så læs mere på aarhus.dn.dk, eller send os en mail til aarhus@dn.dk. Så inviterer vi til en personlig samtale og en gensidig forventningsafstemning. På bagsiden af dette hæfte finder du en oversigt over bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i DN Aarhus pr. ultimo oktober 2024.

Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?

DN Aarhus beskæftiger sig med et væld af forskellige opgaver i årets løb. Med udgangspunkt i foreningens [formåls erklæring](#) (§2 stk. 1) om at skabe *et bæredygtigt samfund med et smukt og varieret landskab, en rig og mangfoldig natur, et rent og sundt miljø og uden negative klimapåvirkninger* er det næsten kun fantasien – og selvfølgelig vore begrænsede ressourcer – der sætter grænserne. I det følgende finder du et repræsentativt udpluk af vore aktiviteter i det forgangne år.

Sommerstemning i Tåstruplandet. Foto: Sebastian Jonshøj

Fredninger

Arbejdet med fredningssager er en historisk forankret og helt central del af foreningens DNA. Ind imellem fylder det meget i arbejdsplanen, når f.eks. en fredningssag rejses, mens det oftest handler mere om at følge – og følge op på – myndighedsbehandlingen af de allerede gennemførte fredninger. Der pågår for øjeblikket ingen nye fredningssager i DN Aarhus, men der afventes fortsat afgørelse i sagen om [Moesgaard Allé](#). Eller, det vil sige ...

Sidste nyt (og gammelt) om Moesgaard Allé

Skønt den sag jo sandt for dyden har stået på i en evighed, er den formelt set helt ny! Den 3. april 2024 meddelte Fredningsnævnet nemlig højst overraskende, at den hidtil verserende sag om en ny fredning af alléen (der som bekendt skal gøre det muligt at

fælde de eksisterende træer og erstatte dem med nye) faldt for forældelsesfrist. Nævnets begrundelse var, at man på grund af manglende oplysninger fra Aarhus Kommune ikke så sig i stand til at træffe en afgørelse inden for fristen på 2 år efter at sagen var rejst.

Måske knapt så overraskende benyttede kommunen sig derpå af muligheden for indenfor 2 mdr. at [genfremstille fredningsforslaget](#) inkl. det efterspurgte materiale. Og således kunne Fredningsnævnet i begyndelsen af september indkalde til et nyt fredningsmøde, hvor hele processen kunne begynde forfra og parterne atter kunne fremføre deres synspunkter. Og det gjorde vi så.

DN Aarhus fastholder sin hidtidige [position](#), men tager samtidig bestik af den seneste flagermusundersøgelse, som konkluderer, at der ikke er ynglende flagermus i alléen, men at den anvendes som ledelinje i landskabet for fødesøgende individer. Rapporten peger således på en række konkrete afværgeforanstaltninger, som bør iagttages ifm. en evt. fældning af træerne, og DN har overfor Fredningsnævnet anmodet om, at disse faglige anbefalinger lægges til grund for DN's opbakning og for nævnets afgørelse.

Nu afventer parterne så igen Fredningsnævnets sagsbehandling, men selv hvis den indenfor de næste 2 år måtte munde ud i en afgørelse til fordel for kommunen og fredningsforslaget, så er det ikke nødvendigvis ensbetydende med at der etableres en ny Moesgaard allé.

Seneste udvikling i den farceagtige føljeton er nemlig, at Byrådet ved efterårets budgetforlig angiveligt har disponeret de afsatte millioner til anlægsarbejde og nye træer, til andre formål. Dermed er finansieringen og udsigten til en realisering af det tidligere politiske prestigeprojekt tilsyneladende forsvundet, og den eksisterende allé kan fortsat forgå, mens kommunen revurderer situationen og alternativerne. DN afventer spændt udfaldet af denne proces og ryster diskret lidt på hovedet imens.

Besigtigelser med fredningsnævnet

Når en myndighed eller lodsejer ønsker en dispensation fra en eksisterende fredning, kræver det godkendelse af føromtalte uvildige, regionale fredningsnævn, der består af en dommer, samt et kommuneudpeget og et statsudpeget medlem. Der kan f.eks. være tale om en lodsejers ønske om at foretage en udbygning af en ejendom eller

ændring af terræn indenfor en fredning, eller om konstateringen af en egentlig overtrædelse af fredningsbestemmelserne. Fredningsnævnet træffer oftest deres afgørelser på baggrund af en fysisk besigtigelse, med deltagelse af berørte interessenter. I DN lægger vi stor vægt på at deltage i disse og argumentere for vores synspunkter, idet vi derigennem anerkender og hævder betydningen af fredningsinstrumentet, som et af samfundets allervigtigste naturbeskyttelsesværktøjer. Og foruden sagen om Moesgaard, fortjener endnu en sag lidt omtale.

Kystbeskyttelse ved Vejlby Fed

Eksisterende kystbeskyttelse ved Risskov. Passage er vanskelig ved højvande. Foto: Anders Jensen

Digelaget ved Vejlby Fed i Risskov ansøgte i foråret kommunen om tilladelse til en forstærkning af diget på strækningen mellem Elmevej og Lindevangsvej. Siden strækningen er omfattet af en arealfredning, bad kommunen Fredningsnævnet om en vurdering. Trods sympati med lodsejernes udsatte position i vandkanten, har DN en begrundet bekymring for, at yderligere kystsikring vil vanskeliggøre eller ligefrem forhindre den offentlige adgang langs stranden, som vi i generationer har kæmpet for at opretholde, og som værdsættes af mange. Denne bekymring gav vi naturligvis udtryk for, og pegede i stedet på muligheden for en mere naturnær og langtidsholdbar løsning i form af et barriererev ud for og parallelt med kysten.

Pga. lovmæssige teknikaliteter afstod Fredningsnævnet fra at forholde sig til sagen, og overlod det i stedet til kommunen at vægte hensynene og træffe en afgørelse. Kommunen valgte siden at give [tilladelse til kystsikringen](#) og DN konkluderer, at sagen er et godt eksempel på en kæmpe fremtidig udfordring, som handler om håndteringen af de konflikter, der uundgåeligt vil opstå i kølvandet på den stigende havvandsstand langs alle de danske kyster, herunder også i Aarhus Kommune. I kampen for at sikre menneskeskabte værdier, er argumentet om naturbeskyttelse og fri dynamik oftest sekundært. DN Aarhus ser derfor frem til at læse og kommentere på kommunens Klimatilpasningsplan og på den kommende planlægning af vore kystnære arealer, som forventes at være et tema i forbindelse med den næste Kommuneplansrevision.

Natur og biodiversitet

Der er grund til at glæde sig over, at biodiversitet og vild natur er blevet permanente politiske temaer, som udmønter sig i grønne temaplaner og nye kommunale forvaltningstiltag. Det skyldes bl.a. et stigende pres fra vælgerne (og fra DN) for mere og vildere natur og flere grønne områder, og det sætter gradvist sine synlige spor i private prydhaver, på offentlige arealer og langs vejrabatter og grøftekanter. Alle vil pludselig gøre noget for de vilde blomster, bier og andre insekter! Men det er ikke helt ligegyldigt, hvad man gør og hvor. Og der er brug for både de små tiltag i byrummet og de store armbevægelser i skovene, det åbne land og på havet. DN Aarhus forsøger at fremme det brede fokus på biodiversitetskrisen og dens løsninger såvel blandt borgerne, som overfor erhvervsliv, politikere og myndigheder.

300 ha ny VILD natur

Det bedste der længe er sket på biodiversitetsfronten i Aarhus Kommune, må være den politiske beslutning om at udtage ca. 300 ha af kommunens bortforpagtede arealer af landbrugsdrift og lade dem overgå til permanent, vild natur. Dermed har Byrådet banet vejen for projektet med den mundrette arbejdstitel [300 ha ny natur](#), som Teknik og Miljø i det forgangne år har bragt et stykke af vejen fra vision til virkelighed.

Genskabt, lysåben natur på tidligere landbrugsjord på Knudshoved Odde. Med græssende dyr, selvfølgelig. Foto Sebastian Jonshøj

Projektet taler ind i den påtrængende dagsorden om at skabe mere plads til naturen, hvis vi vil standse tilbagegangen i biodiversitet. Som led i kommunens nyligt opdaterede [Klimastrategi](#) fremgår således et ambitiøst mål om at 30 pct. af kommunens areal skal være beskyttet natur. Det synes dog givet, at denne målsætning baserer sig på de gammelkendte og højst tvivlsomme definitioner og forvaltningsgreb, som kun sjældent leverer den fornødne, reelle biodiversitetsbeskyttelse og er helt utilstrækkelige til at standse tilbagegangen. Det er derfor ekstra vigtigt at fastholde fokus på

den mere specifikke målsætning i kommunens naturpolitik [Et Grønnere Aarhus](#) om 1000 ha vild natur i 2030. Og hvis det skal lykkes – og det skal det – forudsætter det virkelig politisk vilje og folkelig opbakning.

Derfor har kommunen tilrettelagt en sjældent ambitiøs og ressourcekrævende borgerinddragelse, hvor man på borgermøder, med campingvogn (!) og ved tingsteder i felten har involveret og lyttet til alle, der havde holdninger og input til den fremtidige forvaltning af de nye naturarealer. Fra et demokratisk synspunkt er processen således forbilledlig, men den rummer efter DN's opfattelse en risiko for, at målsætningen om vild natur bliver udvandet af talrige ønsker og forventninger om alt muligt andet. Derfor har vi også fremsendt vore [bemærkninger til projektet](#), hvori vi minder om opdraget og fremhæver en række generelle opmærksomhedspunkter, samt kommer med konkrete anbefalinger til forvaltningen af de enkelte delområder. Og en sådan gennemgående anbefaling er naturligvis udsætning af helårsgræssende dyr og en indtrængende opfordring til, at dyrenes tilstedeværelse får lov at sætte præmissen for de rekreative aktiviteter på arealerne.

Biodiversiteten på de 300 ha er i udgangspunktet ganske fattig, men med det rette ambitionsniveau og velvalgte forvaltningsgreb kan arealerne relativt hurtigt vokse ind i noget der ligner natur. Hvor vild den får lov at blive, vil afhænge af vores villighed til at slippe tøjlerne og lade den passe sig selv. På sigt kan disse områder blive vigtige trædesten i vores bestræbelser på at skabe større sammenhæng i en stadigt mere fragmenteret og skrøbelig mosaik af isolerede naturområder.

De grønne mellemrum – naturen i byen

I en kommune som Aarhus kommer man selvfølgelig ikke udenom bynaturen; den natur, der får lov at trives i byens rum, i haver og parker, på erhvervsarealer og grønne områder, på tiloversblevne hjørner og i byens kanter. Bynaturen adskiller sig grundlæggende fra naturen udenfor byen, ved at være præget af massiv menneskelig indflydelse, på godt og ondt. Paradoksalt nok er bynaturen imidlertid på ét punkt væsentligt bedre stillet end så megen anden natur i f.eks. skovene og det åbne land. Den er nemlig ikke underlagt de intensive produktionsinteresser fra land- og skovbrug, der af eksperterne udpeges som hovedårsager til biodiversitetstab, og som dominerer og fortrænger naturen i det danske kulturlandskab. I byen beror den biologiske mangfoldighed derimod altovervejende på vores villighed til at slække på

ordensregimet i prydhaven eller i parken og afstå plads til byens andre arter. Her kan vi faktisk gøre en forskel, hver især, hvis vi vil.

I DN Aarhus arbejder vores flittige bynaturgruppe med at fremme natur og biodiversitet i det urbane rum. Aktiviteterne spænder over besøg i bolig- og grundejerforeninger, møder med borgergrupper der arbejder på at skabe bedre betingelser for biodiversitet i deres lokalområde, og projektsamarbejder med kommunen. Desuden er flere i gruppen engageret i natur- og biodiversitetsprojekter i deres eget lokalområde, hvorved bynaturgruppen også er et forum, hvor man deler viden og praktiske erfaringer om, hvordan man kan skabe god bynatur på de givne, lokale betingelser.

DN-Udstilling om grønne facader i Festugen (tv). Foto: Aase Clemmensen. Natur i midtbyen. Foto: S. Jonshøj

Senest har bynaturgruppen udarbejdet en fysisk [folder med gode råd](#) og praktiske tips til en vildere natur på matriklen. Den uddeles, når de frivillige besøger grundejer- og boligforeninger eller stiller op til formidlingarrangementer rundt omkring i kommunen, og den rummer en QR-kode med relevante og nyttige links, som overflødiggør en hyppig opdatering af selve den trykte folder.

Praktisk naturpleje

Parallelt med vores målrettede indsats for bynaturen og med DN's ønske om mere vild og selvforvaltende natur uden for byen, erkender vi åbent behovet for fortsat at give naturen en hånd, her og der og nu og da. Traditionel naturpleje kan visse steder være løsningen på den evigt overhængende trussel fra tilgroning, i et landskab der drukner i næringsstoffer og, hvor naturarealerne ofte er for små og isolerede til at man kan etablere en effektiv storskalaforvaltning med græssende dyr.

Til det formål har DN Aarhus dannet en ihærdig naturpleje-indsatsstyrke, som med le, river, ørnenæb og knofedt fjerner uønsket opvækst på forskellige naturlokaliteter. Det foregår typisk på offentlige arealer og i dialog med Aarhus Kommune, som gerne bidrager med vejledning, praktisk hjælp og tiltrængt forplejning. Ligeledes involverer det ganske ofte vore venner i FLOR.

I den forgangne sæson gentog vi for tredje gang vores offentlige naturplejeevent, det såkaldte [Hedeslag på Skæring Hede](#), med håndlugning af gederams og vedopvækst på den kystnære naturperle. Desuden blev der traditionen tro taget slæt på Døde Å-enge ved Brabrand sø, slået tagrør i rigkæret langs kirkestien mellem Lisbjerg og Terp og fjernet opvækst på en botanisk værdifuld gravhøj i Holme Bjerge. Og så føjede vi et par nye spændende opgaver til listen, idet vi med møje og besvær kravlede rundt på en stejl skråning i en gammel grusgrav i Lisbjerg Skov, for at bevare de lysåbne forhold for bl.a. den sjældne kvast-høgeurt. For ikke at tale om kratrydning på en usandsynlig vækstlokalitet for den ligeså sjældne orkidé priklæbet gøgeurt, som dog står ualmindeligt talrigt klods op ad motorvejen.

Naturpleje på Kухhøj (Foto: Henning Ligaard) og ved Døde å, samt Priklæbet gøgeurt i Årslev. (Foto: Sebastian Jonshøj)

Miljø

Miljøet er på mange måder en temmelig diffus størrelse, som spænder vidt men ofte undslipper det blotte øje – og dermed også alt for ofte vores opmærksomhed. Miljø er også typisk et område, som kræver en dyb faglig indsigt og specifikke kompetencer, hvilket gør det særligt krævende at forholde sig til for de frivillige i DN Aarhus. Den altoverskyggende – og alt andet end diffuse – miljøssag i årets løb må nok siges at være kulminationen på planerne for en udvidelse af Aarhus havn:

Aarhus havneudvidelse sat i bero

Sagen har som bekendt optaget DN Aarhus lige fra begyndelsen, og som en central aktør har vi ad talrige omgange forholdt os til og [kommenteret på planerne](#) for den massive udvidelse, der ville have åbenlyse implikationer for natur, miljø og klima og – som tiden skred frem – i øvrigt syntes stadig mere ubegrundet. Det var baggrunden for at DN Aarhus, med hjælp fra sekretariatet i København, i sensommeren '23 besluttede at [påklage](#) de politisk vedtagne planer for havneudvidelsen til Planklagenævnet. Mens alle parter afventede klagenævnets behandling og afgørelse, fortsatte planlægningen af havneudvidelsen imidlertid ufortrødent, og således skrev vi den 27. maj endnu et kritisk [høringssvar](#), denne gang ifm. den supplerende miljørapport. Og bare dagen efter skete det uventede.

D. 28. maj 2024 traf Planklagenævnet [afgørelse i sagen](#) og dømte lokalplansforslag og miljøvurdering for ugyldige, og satte dermed de facto havneudvidelsen i bero. Det var naturligvis et stort nederlag for Aarhus Havn, men nok så meget en gigantisk mavepuster til både politikere og embedsværk i Aarhus Kommune, som måtte sande at man ikke havde gjort sit forarbejde godt nok. Siden fulgte en heftig debat om de reelle konsekvenser af afgørelsen, og d. 19. juni udsendte forligspartierne bag havneudvidelsen så endelig en [pressemeldelse](#), hvori man fra politisk hold skød planerne til hjørne på ubestemt tid. Erfaringen viser, at udviklingsplaner ofte har det med at genopstå når støvet har lagt sig og tiderne er skiftet, men for så vidt angår en udvidelse af Aarhus Havn synes det tvivlsomt. Skulle det imidlertid hænde, vil DN Aarhus atter stå klar til at kæmpe miljøets sag.

Klima

Siden DN's repræsentantskab i efteråret 2021 vedtog at indskrive klima i [foreningens vedtægter](#), er DN formelt også at betragte som en klimaorganisation. Det betyder, at natur og klima bør vægtes som jævnbyrdige formål og i videst muligt omfang adresseres sammen, ud fra præmissen om at udfordringerne er nært forbundne og kalder på fælles løsninger. Helt konkret indebærer det, at DN Aarhus med udgangspunkt i hensynet til natur og biodiversitet vil arbejde proaktivt og konstruktivt for at fremme den grønne omstilling, herunder opstillingen af vedvarende energianlæg (VE) i Aarhus Kommune.

VE-anlæg ved Studstrup og Vosnæs

Denne hensigt har DN Aarhus forsøgt at leve op til i praksis ifm. planerne for opstilling af solceller ved Studstrup og vindmøller ved Vosnæs i den nordlige del af kommunen. Her har vi i et tidligere [høringssvar](#) stillet os positive overfor forslaget om såvel vindmøller som solcelleanlæg, forudsat naturligvis at de lovpligtige miljøundersøgelser kan godtgøre, at der ikke sker væsentlige overgreb på konkrete naturværdier. DN argumenterer for nødvendigheden af at skabe fremdrift i realiseringen af den VE-plan, som Aarhus Kommune for adskillige år siden vedtog som middel til at nå målsætningen om CO₂-neutralitet i 2030. En realisering som hidtil har stået bomstille, og derfor er blevet stadig mere presserende.

Men udbygningen af VE kommer også med en pris, det erkender vi i DN Aarhus. Det er dog mestendels et spørgsmål om at acceptere udsigten til anlæggene og vænne sig til den visuelle påvirkning af landskabet. Alt afhængig af, hvordan man betragter anlæggene, vil denne påvirkning synes mere eller mindre dominerende og skæmmende, men forandringen er selvfølgelig uomgængelig. Vi kan imidlertid nå langt med omtanke, klog planlægning – og med dialog. Det har DN forsøgt at praktisere i de [interessentfølgegrupper](#), som kommunen nedsatte i foråret, med henblik på inddragelse af relevante aktører og berørte interesser.

Men ikke mindst vindmølleprojektet har i det forgangne år mødt stigende lokal modstand, særligt fra borgere bosat – eller med sommerhus – nord for kommunegrænsen. Stridspunktet er naturligvis udsigten til møllerne, men sagens kerne handler ligeså meget om den oplevede mangel på inddragelse og medbestemmelse. Og her må man medgive, at Aarhus Kommune formentlig kunne have gjort tingene nemmere for sig selv, for projektet og for borgerne, hvis man fra begyndelsen havde husket at tage

nabokommunen med om bord i processen. Ikke fordi man nødvendigvis er forpligtet til det, men fordi det generelt er sund fornuft at tænke og handle på tværs af de imaginære kommunegrænser i ethvert projekt, der berører den fysiske arealplanlægning og de mennesker der har en tilknytning til et givent område.

Vindmøllemodstanderne fremfører mange mere eller mindre valide argumenter for deres sag. Således hævdes det f.eks. at møllernes forventede ydelse er helt ubetydelig og ikke vil bidrage nævneværdigt til kommunens CO₂-reduktioner, hvilket imidlertid afvises af både kommunen, projektejer og uvildige eksperter. Desuden påpeges det, at "biodiversiteten" vil lide overlast, og DN Aarhus kritiseres for at ignorere truslen imod flagermus og forsømme vores ansvar for naturens bedste.

Her indvender vi imidlertid, at der hverken ved Vosnæs eller Studstrup er beskyttet natur eller biodiversitet som umiddelbart trues af VE-planerne, idet anlæggene projekteres på dyrkede marker i det åbne land. DN er dog enig i vurderingen af, at der givetvis er flagermus i de nærliggende skove, og vi forventer derfor, at der i de kommende miljøvurderinger vil blive foretaget omhyggelige og tidssvarende undersøgelser af forekomsten og af andre relevante forhold. På den baggrund vil man kunne vurdere påvirkningen af bestande og deres såkaldt økologiske funktionalitet og om nødvendigt tilrettelægge de nødvendige afværgeforanstaltninger.

VE-projekterne er netop i dette efterår, efter politisk godkendelse i Byrådet, gået ind i næste fase, og med forbehold for uforudsete benspænd forventes udkast til lokalplan og den medfølgende miljørapport at komme i offentlig høring i begyndelsen af det nye år. Her vil der blive endnu en mulighed for at vurdere og kommentere og sikre, at projekterne ved Vosnæs og Studstrup i givet fald bidrager til en reelt bæredygtig grøn omstilling af Aarhus Kommune. Denne mulighed vil DN Aarhus naturligvis benytte sig af.

Geotermi – fremtidens fjernvarme

Teknologien findes og planerne har været længe undervejs, men i november '23 havde man endelig modet, viljen og pengene til at sætte boret i jorden og påbegynde etableringen af et storskala geotermisk anlæg i Aarhus.

[DN var tilstede ved indvielsen](#) og har været i løbende dialog med selskabet bag projektet, Innargi, om diverse miljøspørgsmål. Og i udgangspunktet er vi positive og deler de store forventninger til det, der i sig selv er en ren, klimaneutral og vedvarende

energikilde. Samtidig vil det geotermiske anlæg begrænse afbrænding af den biomasse, som i dag leverer vores fjernvarme. Forventningen er således, at det færdige anlæg – som består af syv del-anlæg over hele byen – som udgangspunkt vil kunne levere 20 pct. af kommunens varmforsyningsbehov, og på sigt måske mere. Man kan læse meget mere om geotermi og om det konkrete projekt på Innargis [hjemmeside](#).

Geotermisk borerig på Aarhus havn (Foto: Innargi) og en vandprøve fra 2500 m's dybde. Foto: Sebastian Jonshøj

Hørings svar og indsigelser

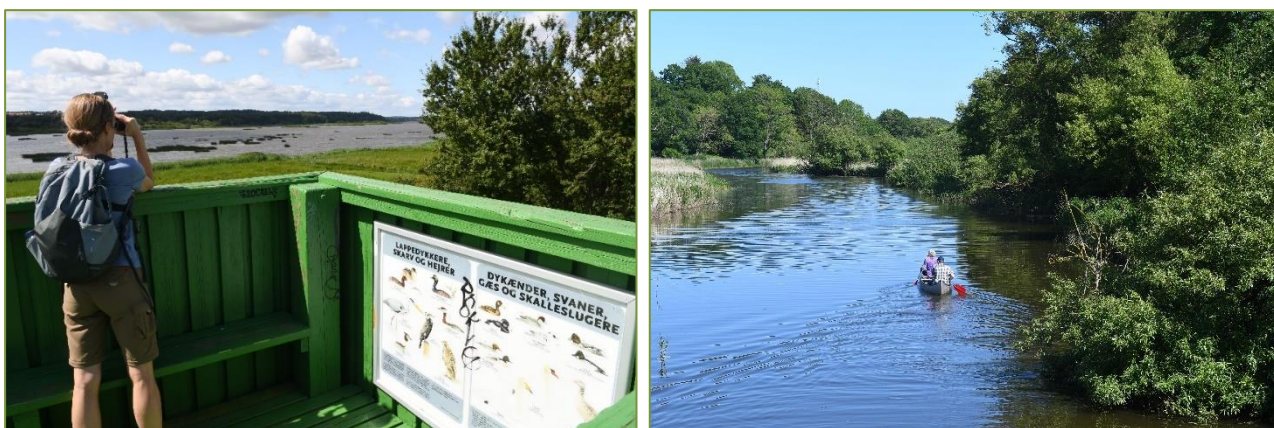
Blandt DN's traditionelle kerneopgaver hører afgivelse af høringssvar og indsigelser overfor myndighedernes afgørelser i sager, der vedrører klima-, plan-, natur- og miljølovgivning. Ofte er der et vist overlap mellem lovområder, men ser vi alene på myndighedshenvendelserne, har DN Aarhus – blot for at give et indtryk af omfanget – inden for det sidste år modtaget godt 100 afgørelser mm. på tværs af Naturbeskyttelsesloven, Vandløbsloven, Skovloven, Museumsloven, Kystbeskyttelsesloven, Planloven plus det løse. Vi bestræber os på at screene samtlige, men det er sjældent muligt at reagere på alt, så vi tvinges typisk til en prioritering af de sager, der enten har størst principiel betydning, som bedst matcher vore lokale kompetencer eller, hvor det vurderes, at chancerne for et positivt udfald står bedst mål med anstrengelserne. Siden efteråret 2023 har DN Aarhus afgivet [høringsbemærkninger](#) ifm. 6 sager, og én af disse er en genganger fra de foregående år:

Benyttelse vs. Beskyttelse på Brabrand Sø

I 2023 vedtog Byrådet det [reviderede regulativ](#) for Aarhus Å med Brabrand Sø og Årslev Eng sø, efter en offentlig høringsperiode, hvor DN Aarhus naturligvis afgav [bemærkninger](#). Politikerne besluttede imidlertid – formentlig fordi de vejrede udfordringer – at behandle spørgsmålet om de rekreative aktiviteter på Brabrand Sø i et særskilt tillæg til regulativet, som kommunen ville udarbejde i dialog med de berørte parter.

Denne sommer forelå så et udkast, som efter DN's opfattelse favoriserer benyttelsen på bekostning af beskyttelsen af ikke mindst det fugleliv, som i de senere år har oplevet en dokumenteret og dramatisk tilbagegang ved søen. DN Aarhus har derfor afgivet endnu en runde [kritiske bemærkninger](#), hvori vi – i øvrigt samstemmende med DOF – påpeger nødvendigheden af at tage hensynet til fuglene alvorligt. DN ser således ikke begrundelsen for en udvidelse af de rekreative aktiviteter på søen, blot fordi der tilsyneladende er en større efterspørgsel. Et øget pres burde sådan set tværtimod give anledning til en skærpelse og indskrænkning af udøvelsesmulighederne, der trods alt tillades på mere end 80 pct. af søfladen. Helt konkret peger vi bl.a. på en udvidelse af den foreslåede opmærksomhedszone fra 10 til 20 meter og efterlyser en præcisering af, hvordan kommunen vil håndhæve reglerne overfor ikke mindst de mange uorganiserede kano- og kajakroere.

DN Aarhus har på direkte forespørgsel til kommunen ikke kunne få svar på, hvordan den videre proces forventes afviklet, men vi har naturligvis en forventning om at vore bemærkninger vil give anledning til endnu en gennemskrivning af udkastet og dermed bidrage til den fornødne balance mellem benyttelse og beskyttelse i det endelige tillæg til regulativet.

Trængslen øges ved Brabrand sø og Aarhus Å. Foto: Sebastian Jonshøj

Natura 2000 handleplaner

DN Aarhus har desuden i foråret afgivet [høringssvar til de reviderede handleplaner](#) for Aarhus Kommunes fire Natura 2000-områder, hvori vi påpegede en række fokus- og indsatsområder. DN's bemærkninger er blevet [taget til efterretning](#) og planerne er efterfølgende blevet politisk vedtaget, men mangler d.d. fortsat at blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Lokalt høringssvar til national Havplan

Siden søterritoriet ikke sorterer under de kommunale myndigheder, må man henvende sig til de statslige, hvis man vil forfølge marine forhold. Derfor har DN Aarhus bidraget til DN's centrale høringssvar angående den nationale Havplan, som planlægger for alle aktiviteter på havet. I [bemærkningerne](#) foreslår vi bl.a. to lokaliteter – heriblandt Mejl Flak – udlagt som strengt beskyttede områder, og vi har siden kunne glæde os over at [ministeren har fulgt opfordringen](#) og erklæret netop Mejl Flak som ét af to strengt beskyttede nationale havområder. Tilbage udestår dog en diskussion om definitionen på strengt beskyttet, dvs. hvilke aktiviteter – om nogen – der må foregå indenfor området. Desuden kvitterer vi for den politiske beslutning om at forbyde muslingeskrab i Kaløvig, men savner fortsat den bekendtgørelse, som formelt skal gøre beslutningen til gældende lov. Den har vi derfor i anden sammenhæng rykket "systemet" for, men hidtil uden konkret resultat.

Landsdækkende kampagner – lokalt

DN Sekretariatet i København søsætter med jævne mellemrum nationale kampagner, med det formål at fremme den både folkelige og politiske opmærksomhed omkring en given problemstilling. Kampagnerne kan rette sig mod akutte sager, der kræver øjeblikkelig handling, eller de kan have karakter af mere langvarige oplysnings- og inddragelsesprojekter, der i bedste fald kan præge en natur- og samfundsudvikling. I lokalafdelingen gør vi vores for at implementere kampagnerne i folks virkelighed og hverdag. Nedenfor følger eksempler på to meget forskellige mobiliseringsindsatser.

Havstafetten – 30 fjerde 30 dage

En skøn sensommerlør dag i august samledes mere end 50 mennesker ved havnen i Norsminde, som led i [Havstafetten – 30 fjerde 30 dage](#); et anderledes forsøg på at skabe øget fokus på iltsvindsproblematikken og den alarmerende tilstand i de indre danske farvande som følge af landbrugets kvælstofudledning. Stafetten startede i Hjarbæk Fjord og depechen blev efterfølgende fragtet på kryds og tværs af landet af

frivillige ildsjæle, for en måned senere at blive overrakt til Minister for Den Grønne Trepert, Jeppe Bruus, på Christiansborg. I Norsminde var borgmester i Odder Kommune og DN's vicepræsident blandt talerne, inden stafetten sejlede videre med kajak mod Horsens Fjord. Frivillige fra DN Aarhus, DN Odder og lokale aktører bidrog til et vellykket arrangement og en festlig formiddag.

30 dage – 30 fjorde; en DN-kampagne for havmiljøet. Stafetten sendes afsted fra Norsminde. Foto: Ib Salomon og S. Jonshøj

DN's Affaldsindsamling

Den vel nok mest almindeligt kendte og etablerede kampagne må imidlertid være DN's store, årlige [affaldsindsamling](#), som i år blev afviklet i uge 15. DN Aarhus oplever, hvordan affaldsindsamlingen år for år breder sig, som ringe i vandet og bliver stadigt mere selvkørende. Der er talrige gengangere, men også mange nye deltagere, heriblandt institutioner, menighedsråd, grundejer- og boligforeninger m.fl. Nogle organiserer sig i facebookgrupper, og andre udvider sågar aktiviteten til flere gange om året. Det langsigtede succeskriterium må selvfølgelig være at gøre arrangementet overflødigt, når vi lærer at rydde op efter os selv, men i mellemtiden er DN meget taknemmelig for jeres opbakning og indsats, og håber at I stiller op igen til næste år, hvor indsamlingen afholdes i uge 14 frem mod **søndag d. 6. april 2025!**

Formidling

Formidlingsarrangementer til befolkningen forbliver én af DN's absolutte kerneaktiviteter. I DN Aarhus har vi en formidlingsgruppe med frivillige, som primært beskæftiger sig med at arrangere begivenheder for medlemmer og andre interesserede borgere. Nogle sigter mod det voksne publikum, andre mod børn og unge. Nogle er mest til komplekse klima- eller miljøproblematikker, andre ynder bare at invitere på skovtur i

det grønne. Men typisk vil arrangementet tage udgangspunkt i en aktuell natur-, klima- eller miljøproblematik, eller forholde sig til årstiden og virkeligheden udenfor vinduet. Og mens nogle af vore aktive frivillige selv påtager sig rollen som formidler, er det ligeså ofte et spørgsmål om at engagere eksterne ressourcepersoner, og i øvrigt stå for logistikken og alt det praktiske.

Øget fokus på børnene

Børneformidling har længe været DN Aarhus' akilleshæl. Det har været et vigtigt, men overset, formidlingsområde, som der desværre – med få undtagelser – blandt vore frivillige ikke har været den store interesse for at løfte. Det er vi imidlertid i færd med at ændre radikalt på. Der er i årets løb nedsat en lille arbejdsgruppe for børneformidling, som allerede har prøvet kræfter med de første arrangementer. Det sker samtidig med, at DN nationalt har etableret [børneuniverset VILD](#), der skal være med til at udmønte DN's strategiske målsætning om at få flere børn ud i naturen – og ind i DN. Vi håber i DN Aarhus at kunne lade os inspirere af VILD og andre centrale kampagnetiltag, så vi i fremtiden kan tilbyde flere arrangementer for børn i alderen 5-12 år – og for barnlige sjæle i øvrigt. Til formålet har vi af Aarhus Kommune fået adgang til faciliteterne på Naturcenter Sølyst ved Brabrandssøen, som måske atter kan opnå lidt af fordums ære og værdighed, som hæderkronet formidlingsinstitution... ?!

KlimaCafé1 trækker fulde huse på Dokk1

I de fysiske rammer på Dokk1 har DN Aarhus skabt initiativet KlimaCafé1, der er en platform for offentlig formidling, oplysning og debat om klima, bæredygtighed og den grønne omstilling. Her inviterer vi skiftende oplægsholdere med bid, vid og visioner til at udfolde klimakrisen, dens konsekvenser og mulige løsninger. Fælles for alle arrangementer er ønsket om involvering og inddragelse af aarhusianerne i konstruktive og løsningsorienterede diskussioner. I det forgangne år har KlimaCafé1 således haft besøg af journalist Nina Bendixen og fremtidsforsker Jesper Bo Jensen, samt afviklet to arrangementer om cirkulær økonomi med henholdsvis DN-medarbejder Mette Hoffgaard Ranfelt og Doughnutgruppen Aarhus. Alle har de samlet et talstærkt publikum på Rampen, Dokk1, og der er flere spændende [arrangementer](#) i støbeskeen.

EP-valgdebat på Dokk1

Dokk1 lagde også scene til det valgmøde, som DN Aarhus var medarrangør af op til valget til Europa Parlamentet i maj. Temaet var klima og energi, og det lykkedes at tiltrække op til flere af spidskandidaterne fra de toneangivende partier. Mødet var

velbesøgt og stramt styret, så kandidaterne blev holdt op på både egen politik og det præg de forventede(s) at sætte i deres respektive politiske grupper i parlamentet. Arrangementet foregik i et samarbejde med organisationen Vedvarende Energi, Cyklistforbundet, Mellempfolkeligt Samvirke og Den Grønne Ungdomsbevægelse

Fælles NGO-debatarrangement på Dokk1 ifm. EP-valget. Foto: INFORSE-Europe

Aktivitetsrekord

Nedenfor følger en oversigt over samtlige offentlige DN-formidlingsarrangementer afviklet siden seneste årsberetning, og der er med 38 begivenheder tale om rekordmange:

- 15/11 2023: **Debat om livet i Aarhusbugten**; debatarrangement m. borgmester Jacob Bundsgaard og formand Sebastian Jonshøj
- 19/11: **Klimamarch**; DN medarrangør på DGUB-klimamarch
- 21/11: **Naturtegning** med Brian Dall Schyth; tegnekursus i Væksthusene
- 29/11: **Når klimaforandringer skaber menneskeforandringer**; foredrag med Nina Bendixen, KlimaCafé1 på Dokk1.
- 3/12: **Fugletur v. Egå Engsø**, feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 9/12: **Julens planter i Væksthusene**; rundvisning i samarbejde med DBF.
- 10/12: **Juledekorationer med naturen**; krea-arrangement i Væksthusene.
- 7/1/2024: **Fugletur til Egå Engsø**; feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 29/1: **Foredrag om havets trusler**; v. HavRikke i Væksthusene.
- 4/2: **Fugletur v. Egå Engsø**, feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 6/2: **Cirkulær økonomi**; foredrag v. Mette Hoffgaard Ranfelt, KlimaCafé1 på Dokk1.

- 2/3: **Vandløbsdyr i Giber Å**; feltarrangement og familieformidling v. AkvaKim.
- 3/3: **Fugletur v. Egå Engsø**, feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 23/3: **Mosekskursion til Gjern Bakker**; feltarrangement m. Bent Odgaard.
- 27/3: **Søens liv for de 6-12 årige**; børneformidling v. Stubbe sø
- 7/4: **Fugletur v. Egå Engsø**, feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 10/4: **Doughnutøkonomi – kan det spises?**; foredrag/workshop v. Doughnutøkonomi Aarhus, KlimaCafé1 på Dokk1.
- 12/4: **Blå anemonetur**; feltarrangement v. Kalø i samarbejde med DBF.
- 30/4: **Forårsvandring i Fløjstrup skov**; feltarrangement i samarbejde med DBF.
- 5/5: **Fugletur v. Egå Engsø**, feltarrangement i samarbejde med DOF.
- 5/5: **Vandretur i Tåstruplandet**; feltarrangement og fredningssnak med DN.
- 14/5: **EP-valgmøde**; paneldebat med EP-kandidater på Dokk1.
- 21/5: **Se skoven med nye øjne**; filmvisning og debat om skovforvaltning, i Øst For Paradis.
- 26/5: **Naturen i byen**; byvandring i Øgaderne m. Jens Theysen og Michael Langebæk.
- 15/6: **Tangkursus**; feltarrangement v. Karen Lise Krabbe.
- 16/6: **Havets liv for de 6-12-årige**; feltformidling for børn.
- 18/6: **Naturpleje på Skæring Hede**; feltarrangement i samarbejde med AAK.
- 14/7: **Spiselige planter v. Kalø**; feltarrangement i samarbejde med DBF.
- 5/8: **Gopler og bobler**; foredrag v. Lisbeth Ankersen i Væksthusene.
- 31/8: **30 fjerde 30 dage**; kampagneevent v. Norsminde
- 3/9: **Fra grå mure til grønne facader**; Udstilling i Aarhus Festuge
- 6/9: **Flagermustur med lytteudstyr**; feltarrangement i Botanisk Have
- 7/9: **VILDT tæt på de små dyr**; børneformidling v. Sølyst
- 7/9: **Nattens liv for de 6-12-årige**; børneformidling om flagermus
- 25/9: **Fremtidens Aarhus**; foredrag v. Jesper Bo Jensen, KlimaCafé1 på Dokk1.
- 30/9: **I fodsporene på Humboldt og Böcher**; foredrag v. Naia Morueta-Holme i samarbejde med DBF.
- 5/10: **Temadag om naturfonde og Nationalparker**; foredrag i samarbejde med grønne organisationer.
- 22/10: **Temamøde om Havsamarbejdet**; Kommunalt arrangement, hvor DN deltog med stand og oplæg.

DN Aarhus samarbejder

Danmarks Naturfredningsforening har gennem tiden altid afsøgt balancen mellem dialog og konfrontation. Det ligger i foreningens raison d'être at varetage beskyttelsesinteresser og reagere, når de kompromitteres af samfundsudviklingen. Men det kan gøres på flere måder, og i de senere år har DN som organisation tilstræbt en mere dialogbaseret facon, hvor samarbejde om fælles interesser har vist sig at skabe bemærkelsesværdige resultater for natur, miljø og klima. I DN Aarhus læner vi os op ad denne kurs og forsøger at nå så langt som overhovedet muligt ved at vælge en pragmatisk linje og argumentere på et sagligt og faktuel grundlag. Det skaber lydhørhed og åbner døre blandt både tilhængere og modstandere.

Samarbejde med andre grønne interessenter

Enighed gør som bekendt stærk. På den baggrund er det helt naturligt, at der til enhver tid eksisterer et mere eller mindre formelt samarbejde mellem byens grønne organisationer, institutioner og borgere. Det giver sig udtryk i jævnlige, strategiske drøftelser og alliancer vedr. konkrete sager af fælles interesse, eller i helt praktiske samarbejder om f.eks. afviklingen af offentlige formidlingsarrangementer.

Således gennemføres flere offentlige ture i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forening eller Dansk Botanisk Forening, og ikke mindst i sager vedr. havmiljøet er vi i tæt dialog med Danmarks Sportsfiskerforbund. Også på klimafronten foregår der dialog og fælles koordinering med andre aktører som f.eks. Det Fælles Bedste, Bedsteforældrenes Klimaaktion og Den Grønne Ungdomsbevægelse. Og ligeledes i spørgsmålet om skovforvaltning og en vildere natur, er der tæt kontakt til kommunens øvrige grønne græsrodder.

Morgentåge over Tåstrup Mose. Foto: Sebastian Jonshøj

Samarbejde med myndighederne

I DN Aarhus opnår vi som sagt langt hovedparten af vore resultater i dialog og gennem samarbejde med andre interessenter, her iblandt ikke mindst myndighederne. Således holder vi jævnligt møder med kommunens medarbejdere på forskellige niveauer og i forskellige relevante afdelinger, samt sidder med i diverse kommunalt nedsatte følgegrupper for en række projekter.

Foruden disse og andre mere spontane relationer og midlertidige projekter, deltager vi i en række permanente fora eller tilbagevendende begivenheder, der på hver deres måde fremmer såvel DN's mulighed for indflydelse, som naturens, klimaets og miljøets bedste i almindelighed. Blandt disse er det værd at nævne følgende:

Skræddermosen - vildere og vådere skovnatur i Fløjstrup. Foto: Sebastian Jonshøj

Havsamarbejdet

Syv østjyske kommuner har som bekendt etableret [Havsamarbejdet](#) under politisk ledelse af borgmestrene med Syddjurs Kommune i spidsen, og understøttet af en sekretariatsfunktion ved Aarhus Kommune. Formålet er at genskabe levende undersøiske økosystemer i de østjyske kystvande, herunder ikke mindst i Aarhus Bugt og tilstødende vige, og midlet er alt lige fra fundraising over nationalpolitisk påvirkning til konkrete genopretningstiltag.

DN Aarhus repræsenterer de syv DN-afdelinger fra de berørte kommuner (Aarhus, Norddjurs, Syddjurs, Odder, Samsø, Horsens og Hedensted) i en NGO-følgegruppe,

som løbende sparrer med myndighederne, politikerne og hinanden om problemer og løsninger ift. ovenstående målsætning. DN er i jævnlig og tæt dialog med projektlederen for Havsamarbejdet, og DN Aarhus' repræsentant har netop ansøgt og fået bevilget eksterne fondsmidler til indkøb af en professionel undervandsdrone, hvormed DN kan bidrage til en meget håndgribelig kvalificering af den praktiske indsats i Havsamarbejdet.

Kontaktmøde med Teknik & Miljø, Aarhus Kommune

DN Aarhus mødes én gang årligt med Teknik og Miljø, og får anledning til at spørge ind til kommunens strategiske og forvaltningsmæssige dispositioner, og modtager uddybende svar og forklaringer fra højtplacerede embedsfolk. Vi betragter det som et udtryk for at man anerkender DN som en vidende, seriøs og konstruktiv sparringspartner, som det er værd at lytte til og at gå i dialog med. Og denne dialogbaserede relation til myndighederne forhindrer på ingen måde, at DN fortsat kan agere som vagthund, om nødvendigt. På seneste møde drøftede vi bl.a. kommunens muligheder og planer for at adressere de store udfordringer med arealanvendelse, herunder kvælstoftilbageholdelse, grundvandsbeskyttelse, VE og udlægning af vild natur.

Det Grønne Råd

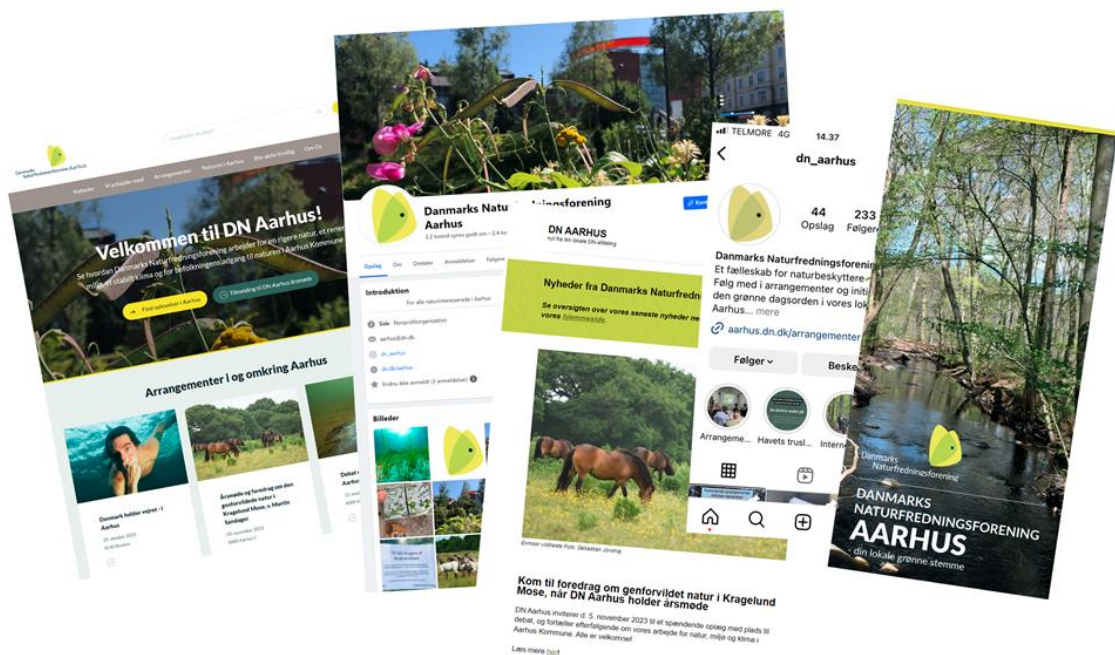
[Det Grønne Råd](#) er kommunalt nedsat, men er en apolitisk sammensætning af organisationer og foreninger, som har særlig interesse i beskyttelsen, benyttelsen og udviklingen af naturen i Aarhus Kommune. Rådet skal medvirke til at sikre en bred og kvalificeret dialog og debat, og derigennem styrke embedsværkets og lokalpolitikernes beslutningsgrundlag. I det forgangne år har Rådet bl.a. været på ekskursion til Kasted Mose med Teknisk Udvalg, og drøftet udfordringer forbundet med debatten om arealanvendelse og fremtidens fysiske planlægning for mere plads til naturen.

På tur med Teknisk Udvalg i Kasted (tv) og markvandring ved Mariendal. Foto: Sebastian Jonshøj

Eksponering af DN Aarhus - kommunikation og PR

Synlighed er afgørende for at nå igennem med et budskab i dagens overvejende digitale medielandskab. Der er rift om opmærksomheden, og natur og klima kæmper om overskrifter i konkurrencen med andre presserende dagsordener. I DN Aarhus bruger vi derfor en del krudt på vores elektroniske formidling. Men vi fastholder selvfølgelig brugen af de traditionelle nyhedsmedier og forspilder nødtigt en mulighed for at komme til orde, hvis den byder sig.

Hjemmeside, Facebook, Instagram og Nyhedsbrev

DN Aarhus har naturligvis sin egen [hjemmeside](#), hvor du finder faktuelle oplysninger om lokalforeningens virke, uddybende beskrivelser af lokale naturområder og relevante links. Hjemmesiden er omverdenens nemme adgang til DN Aarhus, og vi henviser og linker til den i enhver tænkelig sammenhæng, og bestræber os på hele tiden at holde den opdateret.

Ligeledes har vi en [facebookside](#), som er kendetegnet ved en blanding af nationale DN-indlæg og annoncering af aktuelle, lokale begivenheder, og den opleves derfor i sagens natur mere dynamisk. Tilslutningen er fortsat støt stigende, og siden har nu mere end 2.600 følgere.

I sommeren '23 gik DN Aarhus i luften på det billedbårne [Instagram](#). Håbet er, at vi med denne platform kan få hul igennem til et yngre segment af aarhusianerne. Det ser ud til at lykkes, og vi har allerede rundet 435 følgere, som bl.a. kan holde sig orienteret om kommende og afholdte begivenheder i DN Aarhus.

Og endelig udsender vi med en fast, månedlig frekvens et [elektronisk nyhedsbrev](#), som i skrivende stund henvender sig til ca. 9.200 abonnenter og har en åbningsrate på imponerende 43% (september 2024). Målet er 10.000 abonnenter inden Nytår, så del gerne med venner og bekendte!

Sidst men ikke mindst er der skabt en grundlæggende synergi mellem hjemmeside, facebook, Instagram og nyhedsmail, således at indlæg bragt ét sted typisk leder læseren videre til én eller flere af vore andre platforme.

Omtale i medierne

DN Aarhus har også i det forgangne år fået taletid i de lokale/regionale medier:

- D. 5/11/2023 – Aarhus Stiftstidende: [Hold nu op med at afspore debatten ...](#); debatindlæg af formand Sebastian Jonshøj om landbrugets ansvar for næringsstofudledning
- D. 20/11 – JP Aarhus: [Startskuddet til et nyt energieventyr er gået i Aarhus](#); omtale af indvielse af geotermianlæg m. citater fra formand Sebastian Jonshøj
- D. 21/12 – Aarhus Stiftstidende: [Vi er ved at tabe kampen med et gigantisk selvmål](#); kronik af formand Sebastian Jonshøj om det nye stadion i Aarhus
- D. 16/1/2024 – JP Aarhus: [Naturen nytårsønske](#); kronik af formand Sebastian Jonshøj om plads til den vilde natur
- D. 28/5 – TV2 Østjylland: [Glædestårer over...](#); reaktion på klagenævnsafgørelse om Aarhus havn
- D. 23/8 – Aarhus Stiftstidende: [Stafet skal sætte fokus på de danske fjorde](#); foromtale af kampagnen *30 fjorde 30 dage*.
- D. 4/10 – DR P4 Østjylland: [Iltsvind i Aarhus Bugt](#); interview m. DN-tovholder Willi Nors om situationen i Kaløvig

En hilsen fra de unge i FLOR

Af Asta Mathilde Jessen, forperson i FLOR Aarhus

Sikke et år det har været!

Siden sidste årsberetning har vi skiftet navn fra DN Aarhus Ung til FLOR Aarhus, samt anskaffet os en helt ny visuel identitet og et mere konkret formål om at formidle om og skabe mere vild natur og biodiversitet.

FLOR på farten. Foto: Asta Jessen

Det har været et år med fart på, hvor vi har skulle finde os til rette i vores nye identitet, gennemskue en helt ny kommunikationsplatform, og samtidig holde gang i aktiviteterne. Det har været udfordrende og spændende – og ultimativt meget givende!

Vi har holdt kreative arrangementer, hvor vi har malet truede sommerfugle og lavet

plantefarvning, samt en række arrangementer med fokus på sommerens EP-valg. Vi har også holdt guidede naturture, bl.a. til Lille Vildmose og Geding-Kasted Mose. I år har vi også overtaget plejen af Biodiversitetsparken på Pier 2, samtidig med at vi fortsætter med at pleje vores skrænt i Vennelystparken. Vi har også deltaget i en masse arrangementer med den nationale FLOR-bevægelse, og lært de øvrige lokalafdelinger bedre at kende.

Det har været et fantastisk og kaotisk år, og vi ser frem til endnu et – hvor vi har fundet lidt mere ro i vores nye virke som FLOR Aarhus.

Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus*

Bestyrelsesmedlemmer markeret med **rødt**, suppleanter med **grønt**

	Bosat i	E-mailadresse	Funktion
Anders Jensen	8240 Risskov	andersjjensen1@gmail.com	
Anne Lund	8220 Brabrand	anne.lund.brabrand@gmail.com	
Birthe Troelsen	8270 Højbjerg	birthetroelsen@gmail.com	
Børge Kludt Nissen	8250 Egå	bn@koknissen.dk	
Ellen Hald Esmann	8200 Aarhus N	ellenesmann@gmail.com	Næstformand
Eva Kullberg	8420 Knebel	mail@evakullberg.dk	
Jens Dybkjær Holbech	8000 Aarhus C	holbech@gmail.com	
Nina Matthesen	8270 Højbjerg	nina_matthesen@yahoo.dk	
Ole Bøgh Vinther	8000 Aarhus C	olebvinther@gmail.com	
Poul-Henrik Knuhtsen	8270 Højbjerg	knuhtsen@hotmail.com	
Rune Engelbreth Larsen	8000 Aarhus C	humanisme.dk@gmail.com	
Sebastian Jonshøj	8220 Brabrand	jonshoej@gmail.com	Formand
Søren Højager	8381 Tilst	sorenhojager@gmail.com	
Tune Sabroe	8464 Galten	tunesabroe@gmail.com	

* pr. ultimo oktober 2024

Foruden ovennævnte, består DN Aarhus af mange flere frivillige ildsjæle, som bidrager til foreningens arbejde i forskellige sammenhænge. Kunne du tænke dig at blive én af dem, så læs mere på side 7 eller besøg os på

aarhus.dn.dk

eller på

www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforeningAarhus

www.instagram.com/dn_aarhus/